

STAATSCOURANT

Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.

Nr. 17133

24 juni 2015

Raamwerk bedrijfsspecifieke afspraken Rijksoverheid en ETS-bedrijven

PARTIJEN:

1. De Minister van Economische Zaken, de heer H.G.J. Kamp, handelend als bestuursorgaan hierna te noemen: EZ;

2. De Vereniging VNO-NCW, , te dezen vertegenwoordigd door haar voorzitter de heer drs. J. de Boer, hierna te noemen: VNO-NCW;

3. De Vereniging Nederlandse Glasfabrikanten, te dezen vertegenwoordigd door haar voorzitter ir. P.F. van Rhede van der Kloot;

4. De Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie, te dezen vertegenwoordigd door haar voorzitter de heer W. Fuhrmann;

5. De Koninklijke Vereniging van Nederlandse Papier- en Kartonfabrikanten, te dezen vertegenwoordigd door haar voorzitter ing. H.P. van Houtum, MBA;

6. De Vereniging Nederlandse Brouwers, te dezen vertegenwoordigd door haar directeur drs. C.J. Adema;

7. De Vereniging Nederlandse Metallurgische Industrie, te dezen vertegenwoordigd door haar voorzitter de heer ir. W.J.H.M.B. Hamers;

8. De Vereniging Nederlandse Petroleum Industrie, te dezen vertegenwoordigd door haar voorzitter de heer drs. D.A. Benschop;

Partijen 3 tot en met 8 samen hierna te noemen: de Brancheorganisaties;

Hierna samen te noemen: Partijen;

OVERWEGINGEN

In het Energieakkoord voor duurzame groei van 6 september 2013 is het volgende afgesproken:

‘de vertegenwoordigende organisaties van bedrijven die onder het ETS vallen en de overheid en eventueel uit te nodigen partijen spannen zich maximaal in voor een Raamwerk voor bedrijfsspecifieke (een-op-een) afspraken gericht op verbetering van de energie-efficiëntie en de concurrentiepositie van de betrokken bedrijven’.

Partijen willen met de navolgende afspraken invulling geven aan het in het Energieakkoord genoemde Raamwerk (hierna: ‘**Het Raamwerk**’). Partijen onderschrijven daarbij de in het Energieakkoord genoemde doelen: versterking van de concurrentiekracht van de Nederlandse industrie, realisatie van duurzame economische groei en een besparing van het finale energiegebruik met gemiddeld 1,5% per jaar en 100 Petajoule aan energiebesparing in het finale energiegebruik van Nederland in 2020. Daarmee wordt naar verwachting ruimschoots voldaan aan de Europese Energie-efficiëntierichtlijn.[1] Partijen zijn van mening dat met het Maatregelenpakket MEE-bedrijven zoals overeengekomen in het Energieakkoord een aanvullend potentieel van circa 9 PJ energiebesparing in 2020 kan worden ontsloten. De invulling van het Raamwerk op basis van deze afspraken vormt hiervan een onderdeel.

Partijen delen het besef dat het realiseren van verbeteringen op het gebied van energie-efficiëntie bij de energie-intensieve industrie kan bijdragen aan het versterken van de concurrentiepositie en dat een deel van het potentieel voor investeringen in energie-efficiëntieverbetering nog onbenut blijft.

Versterking van de internationale concurrentiepositie draagt bij aan investeringen in de energie-intensieve industrie en gaat zo hand in hand met het stimuleren van investeringen die energie-efficiëntie verbeteren. Via het terugdringen van de CO_2-uitstoot door het treffen van energiebespa-

[1] Richtlijn 2012/27/EU, PbEU 2012, L 315

ringsmaatregelen levert de energie-intensieve industrie een bijdrage aan het traject richting een koolstofarme toekomst.

Partijen zijn zich er van bewust dat het realiseren van (verdere) investeringen die een additionele energie-efficiëntieverbetering opleveren een forse inspanning vergt van de Nederlandse energie-intensieve industrie. In deze industrie raakt het energieverbruik de kern van het productieproces. Dit betekent niet alleen dat de bedrijven in deze industrie al een natuurlijke prikkel hebben om energie-efficiënt te produceren en dat energiebesparingsprojecten in veel gevallen uitsluitend bij groot onderhoud of vervanging uitgevoerd kunnen worden, maar vooral ook dat de betreffende investeringsbeslissing onderdeel uitmaakt van een strategische keuze voor productie op een bepaalde locatie en voor een bepaalde markt. Binnen internationale bedrijven moeten investeringen op het gebied van energie-efficiëntie in Nederland bovendien concurreren met alle andere mogelijke investeringen in het concern (zowel in Nederland als daarbuiten). Partijen voeren in dit verband reeds overleg over mogelijkheden voor financiering van energie-efficiëntieprojecten. Zo hebben Partijen besproken dat EZ in overleg met de Brancheorganisaties een opdracht zal geven aan een trekker die aan de hand van het rapport 'Pilot raamwerk bedrijfsspecifieke afspraken' van mr. drs. J. P. Drost (d.d. 18-12-2014) de mogelijkheden verkent of een fonds kan worden opgezet voor investeringen in energie-efficiëntie bij ETS-ondernemingen. In de verkenning wordt voor de financiering van een mogelijk fonds vooralsnog gekeken naar zowel private financiers als publieke financiers (de Europese Investeringsbank en het door de Europese Unie op te zetten Europese fonds voor strategische investeringen (Junckerfonds)). Ook wordt gekeken naar mogelijke praktische ondersteuning vanuit de overheid. Partijen hebben ook aangegeven hun overleg te continueren over mogelijke aanpassingen van bestaande en eventueel nieuwe financieringsinstrumentarium voor innovatie, investeringen en financiering ten behoeve van verbetering van investeringscondities voor de bedrijven. Daarbij zal gebruik worden gemaakt van inzichten uit de één op één gesprekken en de uitwerking van het hiervoor genoemde rapport. Partijen nemen hierbij de Europese wet- en regelgeving in acht. Het streven is om deze gesprekken uiterlijk 1 juli 2015 af te ronden.

Partijen willen het aangaan van bedrijfsspecifieke afspraken bevorderen maar geven aan dat een ETS-onderneming geen nadeel zal ondervinden van het niet aangaan van bedrijfsspecifieke afspraken.

KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

1. DEFINITIES

In dit Raamwerk wordt verstaan onder:
Bedrijfsspecifieke afspraak: een op vrijwillige basis gemaakte afspraak tussen een ETS-onderneming en EZ waarin wederzijdse verplichtingen kunnen worden aangegaan met als doel het verbeteren van de concurrentiepositie door verdergaande maatregelen op het gebied van energie-efficiëntie van betreffende ETS-onderneming. EZ kan afspraken maken met individuele bedrijven of met combinaties van bedrijven en of ketenpartners;
Energie-efficiëntie: de verhouding tussen de verkregen prestatie, dienst, goederen of energie, en de energietoevoer hiervoor. Daarbij kan het gaan om proces- en ketenefficiëntie;
Energie-efficiëntieverbetering: een toename van de energie-efficiëntie bij het eindgebruik ten gevolge van technologische, gedrags- en/of economische veranderingen;
ETS-onderneming: een onderneming met uitsluitend of in hoofdzaak een of meer inrichtingen, waarin zich een of meer broeikasgasinstallaties als bedoeld in artikel 16.2 van de Wet milieubeheer bevinden, waarvoor deelname aan het Europese systeem van handel in broeikasgasemissierechten, Emission Trading Scheme (ETS) verplicht is;
Inrichting: een inrichting als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer;
Ketenefficiëntie: de verhouding tussen de verkregen prestatie, dienst, goederen of energie in de totale keten van grondstof tot en met afdanking en de energietoevoer hiervoor;
MEE-convenant: Meerjarenafspraak Energie-efficiëntie ETS-ondernemingen van 2 oktober 2009;
Procesefficiëntie: de verhouding tussen de verkregen prestatie, dienst, goederen of energie, en de energietoevoer hiervoor binnen een inrichting;
Routekaart: een routekaart is een actieplan, opgesteld door een MJA- of MEE-sector, om in het jaar 2030 slagvaardiger en concurrerender te zijn. Energie-efficiëntie is hiervan een onderdeel;
RVO.nl: de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland;
Topconsortium voor Kennis en Innovatie Procestechnologie (TKI ISPT): een samenwerkingsverband tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en de overheid dat procesindustrie ondersteunt en faciliteert om innovatieve technologie te gebruiken;
Verdergaande maatregelen op het gebied van energie-efficiëntie: maatregelen ter verbetering van energie-efficiëntie, waarmee de energie-efficiëntie verder wordt verbeterd dan bij het nakomen van de aangegane verplichtingen in het MEE-convenant, zoals onder 5.2 van dit Raamwerk gedefinieerd.

JE MAINTIENDRAI

2. DOEL

2.1. Partijen leggen in dit Raamwerk vast hoe bedrijfsspecifieke afspraken gemaakt kunnen worden.

3. PROCEDURE

3.1. EZ maakt binnen de kaders van de navolgende uitgangspunten bedrijfsspecifieke afspraken.
3.2. ETS-ondernemingen die deelnemen aan het MEE-convenant en in dat kader hun verplichtingen nakomen, komen in aanmerking voor het maken van bedrijfsspecifieke afspraken. Met een voortgangsverklaring MEE-convenant kunnen ETS-ondernemingen aantonen dat zij het MEE-convenant nakomen.
3.3. In een later stadium wordt door Partijen bezien of het wenselijk is dat EZ ook bedrijfsspecifieke afspraken kan maken met ETS-ondernemingen die deelnemen aan het MJA3-convenant.
3.4. EZ kan bij het maken van bedrijfsspecifieke afspraken met combinaties van bedrijven ook ETS-ondernemingen laten participeren die niet deelnemen aan het MEE-Convenant maar soortgelijke afspraken over energie-efficiëntie zijn nagekomen.
3.5. Uiterlijk een maand na ondertekening van dit Raamwerk begint het proces om tot bedrijfsspecifieke afspraken te komen. Als eerste stap, ter voorbereiding op de eerste verkennende gesprekken tussen EZ en een ETS-onderneming, treden elke betrokken Brancheorganisatie, hun leden en EZ met elkaar in gesprek om de generieke branche-specifieke zaken betreffende het Raamwerk toe te lichten. ETS-ondernemingen wordt vervolgens de mogelijkheid geboden om met EZ de mogelijkheden tot het maken van een bedrijfsspecifieke afspraak te verkennen. EZ faciliteert deze verkennende gesprekken. Het initiatief voor een dergelijk gesprek ligt bij de ETS-ondernemingen.
3.6. RVO.nl zal namens EZ een faciliterende rol spelen bij het tot stand brengen van bedrijfsspecifieke afspraken door:
   – een format voor bedrijfsspecifieke afspraken te ontwikkelen en ondersteuning te bieden bij het opstellen van bedrijfsspecifieke afspraken op basis van het format;
   – bij de uitvoering van de bedrijfsspecifieke afspraken de rol van secretaris/contacthouder en inhoudelijk facilitator te vervullen;
   – een volgsysteem te ontwikkelen waarmee de voortgang van afsluiten en uitvoeren van bedrijfsspecifieke afspraken gevolgd en (waar nodig) bijgestuurd kan worden;
   – input te leveren voor de Energieakkoordmonitor.

4. EVALUATIE

4.1. Evaluatie van het Raamwerk vindt uiterlijk plaats nadat een gesprek is gevoerd met de helft van het aantal deelnemers aan het MEE-convenant.
4.2. Bij het evalueren van dit Raamwerk wordt gekeken naar de effectiviteit van het ingezette instrumentarium en of met de onder dit Raamwerk tot stand gekomen bedrijfsspecifieke afspraken een substantiële bijdrage kan worden geleverd aan het ontsluiten van circa 9PJ in 2020.
4.3. Bij deze evaluatie worden relevante partijen, zoals Energieonderzoek Centrum Nederland en RVO.nl zo veel mogelijk betrokken, respectievelijk voor doorrekening en het aanleveren van monitoringsgegevens.

5. BEDRIJFSSPECIFIEKE AFSPRAKEN

5.1. Waar relevant en mogelijk geeft de sectorale Routekaart richting aan de invulling van de bedrijfsspecifieke afspraak.
5.2. Onder verdergaande maatregelen op het gebied van energie-efficiëntie zoals bedoeld in artikel 1 kunnen in ieder geval worden verstaan:
   5.2.1. Maatregelen die onder de huidige omstandigheden/zonder facilitering van Rijksoverheid voor een specifiek bedrijf niet rendabel zijn;
   5.2.2. Innovatieve maatregelen (al dan niet gericht op het versnellen van de sectorale Routekaart);
   5.2.3. Demonstraties van energie-efficiëntie-innovaties, zijnde praktijktoepassingen van voor Nederland nieuwe apparaten, systemen of technieken;
   5.2.4. Maatregelen gericht op een versnelde realisatie van energie-efficiëntieverbeteringen;
   5.2.5. Afspraken over ketenprojecten met andere bedrijven, dan wel infrastructurele projecten en studies als onderdeel van een langere termijn implementatietraject.
5.3. De in het kader van een bedrijfsspecifieke afspraak door een ETS-onderneming aangegane verplichtingen kunnen onder meer bestaan uit:
   5.3.1. Het onder condities realiseren van een nader vast te stellen verbetering van de energie-efficiëntie gekoppeld aan het maatregelenpakket waar deze afspraak betrekking op heeft;

5.3.2. Het uitvoeren van een specifieke en vooraf geïdentificeerde investering in energiebesparing;
5.3.3. Het uitvoeren van een specifiek en vooraf geïdentificeerde demonstratie van energie-efficiëntie-innovaties;
5.3.4. Het doen van onderzoek naar mogelijke opties voor verbetering van de energie-efficiëntie gekoppeld aan het onder condities realiseren van een nader vast te stellen verbetering van de energie-efficiëntie;

5.4. De in het kader van een bedrijfsspecifieke afspraak door EZ aangegane verplichtingen kunnen onder meer bestaan uit:
5.4.1. Het bijeenbrengen van stakeholders en het faciliteren van het proces om energie-efficiëntieverbetering via samenwerking tussen bedrijven in productieketens en clusters tot stand te brengen;
5.4.2. Het ondersteunen van bedrijven(clusters) die in de huidige warmteconfiguratie gebruikmaken van aardgasgestookte warmtekracht-koppeling-centrales (WKK-centrales) en willen onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om deze (deels) te vergroenen of bijvoorbeeld verdergaande warmte-integratie te realiseren tussen de aanwezige industrie en elektriciteitscentrales. Onderdeel hiervan kan zijn hoe en onder welke condities de huidige WKK-centrales een zinvolle tijdelijke rol kunnen spelen als overbrugging naar een nieuw te realiseren warmteconfiguratie of op welke wijze deze in aangepaste vorm zinvol kan blijven bijdragen in de toekomstige configuratie;
5.4.3. Het inzetten of aanpassen van het financieel instrumentarium van EZ om eventueel optredende belemmeringen weg te nemen rond financiering van projecten voor vergaande energie-efficiëntieverbetering met inachtneming van de relevante wettelijke kaders;
5.4.4. Het stimuleren van demonstraties van energie-efficiëntie-innovaties;
5.4.5. Het bieden van ondersteuning voor haalbaarheidsonderzoek;
5.4.6. Het bevorderen van de beschikbaarheid van kennis over innovatieve energie-efficiënte technologieën die wordt ontwikkeld in ISPT-verband en het voorzien in kennis over daarbij horende businessmodellen. Bijeenbrengen van collectieven van bedrijven die gezamenlijk in ISPT-verband kennis zouden kunnen ontwikkelen over innovatieve energie-efficiëntie kan hier een onderdeel van vormen;
5.4.7. Het inspannen om belemmeringen weg te nemen op het gebied van wet- en regelgeving die initiatieven belemmeren die leiden tot een verdere verbetering van de energie-efficiëntie.

5.5. Bij de bedrijfsspecifieke afspraken wordt op dezelfde wijze door EZ omgegaan met vertrouwelijkheid van gegevens als bij de Energie-efficiëntieplannen (EEP's) gemaakt in het kader van het MEE-convenant.

5.6. De looptijd van een bedrijfsspecifieke afspraak wordt vastgelegd in de bedrijfsspecifieke afspraak.

5.7. De implementatietermijn van verbeterprojecten wordt vastgelegd in de bedrijfsspecifieke afspraak.

5.8. In een bedrijfsspecifieke afspraak kunnen bepalingen worden opgenomen over het niet nakomen van de in de betreffende afspraak aangegane verplichtingen.

6. SLOTBEPALINGEN

6.1. De afspraken van dit Raamwerk en de in het kader van dit Raamwerk te maken bedrijfsspecifieke afspraken zullen in overeenstemming met het recht van de Europese Unie worden uitgevoerd in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging, staatssteun en technisch normen en voorschriften.

6.2. Het Raamwerk, en de in het kader van dit Raamwerk te maken bedrijfsspecifieke afspraken tussen ETS-ondernemingen en EZ, doen geen afbreuk aan, en staan juridisch los van de door Partijen in het kader van de in het MEE-convenant aangegane verplichtingen.

6.3. Dit Raamwerk treedt in werking de dag na ondertekening door alle Partijen en heeft een looptijd tot 1 januari 2020.

6.4. Dit Raamwerk wordt gepubliceerd in de Staatscourant.